

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžso/12/2013
Identifikačné číslo spisu:	1011201482
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1011201482.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci žalobcu: U. P., bytom V., B. XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Bratislava, Špitálska č.8, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. AA/2011/10728-NSVOPPK/CHr z 24. augusta 2011, o príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2012 č. k. 2S 133/2011-64, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 14. novembra 2012, č. k. 2S 133/2011-64, m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného číslo AA/2011/10728-NSVOPPK/CHr z 24. augusta 2011 z r u š u j e a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 14. novembra 2012, č. k. 2S 133/2011-64, zamietol žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č. AA/2011/10728-NSVOPPK/CHr zo dňa 24. augusta 2011, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu a bolo potvrdené rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave č. B3/2011/14752/1/DLA zo dňa 13. mája 2011, o nepriznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla podľa zákona č. 447/2008 Z.z., o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“).

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že z pripojených administratívnych spisov žalovaného zistil, že žalobca dňa 31. marca 2011 požiadal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave o poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Dňa 3. mája 2011 vydal Úrad práce, sociálnych

vecí a rodiny v Bratislave komplexný posudok č. BA/2011/78410/196/PM, v zmysle záverov ktorého je miera funkčnej poruchy žalobcu 50 %, a preto sa považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Požadovaný peňažný príspevok nebol navrhnutý, nakoľko žalobca nemá zníženú schopnosť premiestňovať sa a je schopný sa pohybovať s oporou jednej francúzskej barly, dokáže sa premiestňovať v prostriedkoch hromadnej prepravy osôb s pomocou inej osoby a nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Na základe tohto komplexného posudku vydal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave dňa 13. mája 2011 rozhodnutie č. B3/2011/14752/1/DLA, ktorým nevyhovel žiadosti žalobcu a nepriznal mu požadovaný peňažný príspevok. Posudkový lekár MUDr. L. dňa 25. júla 2011 uviedol, že dňa 12. apríla 2011 mal so žalobcom osobný pohovor, pri ktorom mu oznámil, že mu priznal odkázanosť na individuálnu prepravu, avšak po opakovanom preštudovaní zdravotnej dokumentácie si uvedomil, že u neho nedošlo k výraznejšiemu zhoršeniu zdravotného stavu, a preto dňa 15. apríla 2011 zmenil svoj lekársky posudok a nepriznal žalobcovi odkázanosť na individuálnu prepravu, o čom žalobcu telefonicky informoval a zmenu svojho stanoviska mu vysvetlil. Žalobca sa proti prvostupňovému rozhodnutiu odvolal, preto bol dňa 8. júla 2011 odvolacím orgánom vyzvaný na doloženie aktuálneho lekárskeho nálezu- rehabilitačného vyšetrenia s určením hybnosti na horných a dolných končatinách (metóda SFTR) a schopnosti mobility. Okrem toho bol odvolacím správnym orgánom vyzvaný, aby sa na účely zistenia a objektívneho posúdenia sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia ako i využitia možnosti vyjadrenia sa o svojich potrebách a návrhoch na riešenie sociálnej situácie dostavil dňa 14. júla 2011 (štvrtok) o 14.00 hod. na pohovor a posúdenie zdravotného stavu na pracovisko odboru posudkových činností, Špitálska č.8 v Bratislave. Zároveň v predmetnej výzve bol upozornený, že v prípade nedoručenia uvedených náleзов a nedostavenia sa na osobný pohovor a na posúdenie zdravotného stavu za prítomnosti posudzovanej osoby, bude odvolací orgán posudzovať odkázanosť žalobcu na požadovanú formu kompenzácie na základe spisovej dokumentácie prvostupňového správneho orgánu. Vzhľadom na to, že žalobca sa na osobný pohovor a posúdenie zdravotného stavu nedostavil, ani nepredložil nové lekárske nálezy, a nevyužil tak možnosť vyjadrenia sa o svojich potrebách a návrhoch na riešenie sociálnej situácie, poskytnutie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v komplexnom posudku druhostupňového správneho orgánu nebolo navrhnuté.

Podľa názoru krajského súdu je preto zrejmé, že žalovaný postupoval v súčinnosti so žalobcom, vytvoril mu dostatočný priestor pre uplatnenie všetkých jeho procesných práv a pokiaľ žalobca túto súčinnosť neposkytol, nemožno žalovanému správne orgánu vytýkať nedostatky pri zisťovaní skutkového stavu. Vzhľadom na uvedené krajský súd dospel k záveru, že správne orgány v danej veci postupovali v súlade so zákonom a keďže nezistil, že by žalobca bol v konaní ukrátený na právach a ich porušenie nezistil, žalobu ako nedôvodnú zamietol. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 250k ods.1 O.s.p. tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, lebo žalobca v konaní nebol úspešný a žalovanému právo na náhradu trov konania nepatrí.

Proti rozsudku krajského súdu včas podal odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozhodol tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie. Namietal, že správny orgán posudzoval jeho žiadosť z 31. marca 2011 v rozpore so základnými zásadami správneho konania, konkrétne právom účastníka byť vypočutý, právom účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, právom navrhovať dôkazy na preukázanie svojich tvrdení a právom oboznámiť sa s odôvodnením administratívneho aktu.

Poukázal na to, že dňa 26.05.2011 prevzal zamietavé rozhodnutie číslo B3/2011/14752/1/DLA z 13.05.2011 úradu práce bez riadneho odôvodnenia a doručenia posudkového záveru úradu práce, oddelenia posudkových činností číslo BA/2011/78410/196/PM z 03.05.2011, ktorý tvoril podklad pre rozhodnutie. Na zjednanie nápravy v danej veci podával viaceré sťažnosti, v ktorých poukazoval na porušenie právnych predpisov a konkrétne nedostatky, avšak úrad práce podané sťažnosti neoprávnene prejednal a neopodstatnene zamietol. Proti zamietajúcemu rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu sa odvolal. Výzvu zo dňa 8. júla 2011 prevzal až 13. júla 2011, preto telefonicky oznámil že sa nemôže dňa 14. júla 2011 dostaviť s uvedenými náleznami, a to pre oneskorene doručenú výzvu a tiež pre

zhoršený zdravotný stav. Žalovaný napriek tomu v danej veci postupoval tak, že opísal procesne vadnú spisovú dokumentáciu úradu práce s tým, že vec zamietol a podanými sťažnosťami o nápravu sa vôbec nevenoval. Žalovaný v správnom konaní nedodržiaval základné zásady správneho konania. Rovnako aj krajský súd v napadnutom rozsudku riadne neodôvodnil, prečo za súladný so zákonom považoval postup správneho orgánu, ktorý mu neumožnil vyjadriť sa k obsahu vykonaného dokazovania, ktorý neuviedol ani skutočnosti, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie, ani nezhodnotil vykonané dôkazy, a to lekárske nálezy, ktoré boli priložené k žiadosti. Ďalej namietal, že krajský súd v danej veci nerozhodoval nestranne, objektívne a dopustil sa nezákonného rozhodovania, lebo voči sudcovi JUDr. Mariánovi Trenčanovi po vyhlásení rozhodnutia vzniesol dňa 19. novembra 2012 námietku zaujatosti, o ktorej nebolo rozhodnuté. V prípade úspechu v odvolacom konaní si uplatnil náhradu trov konania vo výške 266,54 €.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil, a to z dôvodu, že dôvody o pochybení krajského súdu uvedené v odvolaní proti rozsudku, sú nezrozumiteľné, účelové, zavádzajúce, zmätočné a neodôvodňujúce, v čom konkrétne došlo zo strany súdu k pochybeniu v napadnutom rozsudku. Bol toho názoru, že krajský súd na základe predloženej dokumentácie v predmetnej veci rozhodol objektívne, správne vyhodnotil skutkový stav a rozhodol v súlade s platnými právnymi predpismi.

Pokiaľ žalobca po vyhlásení rozsudku vzniesol námietku zaujatosti voči členovi veci prejednávajúceho senátu krajského súdu, JUDr. Mariánovi Trenčanovi a voči všetkým sudcom krajského súdu, odvolací súd na túto námietku nepovažoval za dôvodnú, lebo v zmysle § 14 ods.3 O.s.p. postup sudcu v konaní o prejednávanej veci ani rozhodnutie sudcov v iných veciach (v iných súdnych konaniach) nie je dôvodom na ich vylúčenie z prejednávania a rozhodovania vecí.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 246c Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) v spojení s § 10 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal v rozsahu odvolania a v medziach žaloby bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods.2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu treba vyhovieť.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia je rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o zamietnutí odvolania žalobcu a potvrdení rozhodnutia úradu práce, sociálnych vecí a rodiny o nepriznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Nebolo sporné, že žalobca je občanom s ťažkým zdravotným postihnutím. Sporným je splnenie podmienok na peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 51 písm. c) a d) zák. č. 447/2008 Z.z. ústredie vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v druhom stupni vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad a vypracúva lekárske posudky.

Podľa § 11 ods.1 zákona lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je
a/ hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
b/ určovanie miery funkčnej poruchy,
c/ posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,

d/ posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
e/ posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
f/ posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods.6.

V zmysle § 11 ods.3 zákona pri výkone lekárskej posudkovej činnosti na účely kompenzácie posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu.

Podľa § 11 ods. 4 zákona, ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku. V zmysle prílohy 2 zákona lekársky posudok na účely § 11 zákona má obsahovať aj odôvodnenie konkrétnych telesných znevýhodnení a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú osobu žiadateľa o kompenzáciu.

Z obsahu žaloby i odvolania proti rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobca namietal, že žalovaný mu neumožnil na deň 14. júla 2011 dostatočnú lehotu na prípravu na posúdenie a zdokumentovanie jeho zdravotného stavu a nechal vyhotoviť lekársky posudok bez zadováženia aktuálnych lekárskeho správ o jeho zdravotnom stave.

V zmysle § 38 ods. 1 písm. b/ bod 2 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov, však peňažný príspevok možno poskytnúť len v prípade,
- ak ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím a
- komplexný posudok o jej zdravotnom stave obsahuje záver, že žiadateľ o príspevok je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Podkladom rozhodnutia o peňažnom príspevku je komplexný posudok (§ 55 ods. 6 zákona o peňažných príspevkoch), ktorý musí podľa § 13 ods. 9 zákona o peňažnom príspevku obsahovať záver, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Lekársky posudok vypracúva posudkový lekár, ktorý pri vykonávaní lekárskej posudkovej činnosti spolupracuje s lekárom so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore a sociálnym pracovníkom príslušného orgánu.

V prejednávanej veci podkladom pre rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu pre rozhodnutie žalovaného bol komplexný posudok z 03.05.2011, ktorý stanovil mieru funkčnej poruchy žalobcu 50% podľa prílohy č.3, časť XII.A, bod 1 písm. d) k zákona č. 447/2008 Z.z., a preto sa podľa § 2 ods.3 zákona považuje za fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím. Z obsahu komplexného posudku vyplýva, že v oblasti mobility a orientácie žalobca nemá zníženú pohybovú ani orientačnú schopnosť premiestňovať sa; pohybuje sa s oporou jednej francúzskej barly dokáže sa prepravovať v prostriedkoch verejnej hromadnej dopravy osôb s pomocou inej fyzickej osoby, nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Na základe zisteného zdravotného stavu nebola navrhnutá kompenzácia zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. Proti tomuto prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu sa žalobca odvolal. V rámci odvolacieho konania druhostupňovým správnym orgánom bol žalobca výzvou z 8. júla 2011 predvolaný na deň 14. júla 2011 o 14.00 hod. na pohovor a na posúdenie zdravotného stavu a doloženie aktuálneho odborného lekárskeho nálezu -rehabilitačné vyšetrenie s určením hybnosti na horných a dolných končatinách (metóda SFTR) a schopnosti mobility. Predmetnú výzvu žalobca prevzal dňa 13. júla 2011.

Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca telefonicky dňa 14. júla 2011 oznámil, že sa nedostaví a požadované lekárske správy nepredloží. Zo záznamu o tomto oznámení však nie je zrejmé, z akého dôvodu tak neurobí. Žalobca pritom v žalobe poukázal na to, že žalovaný konanie neprerušil a neumožnil mu doložiť novšie dôkazy, resp. vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia.

V zmysle § 53 ods.1 zákona č.447/2008 Z.z. na konanie vo veciach kompenzácie sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní s odchýlkami uvedenými v odseku 2.

Podľa § 59 ods.1 zákona č.71/1967 Zb. odvolací orgán preskúma napadnuté rozhodnutie v celom rozsahu; ak je to nevyhnutné, doterajšie konanie doplní, prípadne zistené vady odstráni.

Podľa § 27 ods.1 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní ak je to potrebné, správny orgán určí na vykonanie úkonu v konaní primeranú lehotu, pokiaľ ju neustanovuje tento zákon alebo osobitný zákon.

Z administratívneho spisu mal odvolací súd nepochybne preukázané, že žalobca predmetnú výzvu žalovaného prevzal dňa 13. júla 2011, pričom mu žalovaný v tejto výzve uložil povinnosť predložiť aktuálne odborné lekárske nálezy - rehabilitačné vyšetrenie s určením hybnosti na horných a dolných končatinách (metóda SFTR) a schopnosti mobility.

Žalovaný však žalobcovi na predloženie žiadaných materiálov neposkytol primeranú (v danom prípade žiadnu) lehotu, čím spôsobil, že žalobcovi ako účastníkovi konania bola odňatá možnosť predkladať dôkazy na preukázanie jeho tvrdení. Z uvedeného dôvodu rozhodnutie žalovaného bolo predčasné, vychádzajúce z nedostatočne zisteného skutočného stavu. Odvolací súd preto podľa § 250ja ods.3 O.s.p. rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou žalovaného v ďalšom konaní bude poskytnúť žalobcovi lehotu, primeranú na zabezpečenie potrebných listí a dôkazov, prípadne absolvovanie potrebných vyšetrení, znovu ho predvolať a umožniť mu využitie jeho procesných práv, oboznámiť sa s predloženými listinnými dokladmi, vrátane novších náleзов, vyhotoviť nový posudok v súlade s § 11 ods.3 a 4 zákona a vo veci na tom základe opätovne rozhodnúť, pričom závery, ku ktorým takto dospeje aj riadne a zrozumiteľne odôvodní a vysporiada sa s námietkami žalobcu.

Žalobca mal v konaní úspech. Uplatnil nárok na náhradu trov konania v celkovej výške 266,54 € (č.l. 37 a 72), z toho výdavky spojené s dopravou invalidného dôchodcu so ZŤP-S v sume 130,00 €, ktoré preukazoval pokladničnými blokmi o kúpe pohonných hmôt v dňoch 26.07.2011, 30.08.2011, 14.09.2011 (č.l. 40), 10.08.2012, 06.11.2012 (č.l. 39), 04.02.2012 a podľa ťažko čitateľnej kópie pravdepodobne z 09.03.2012 (č.l.38). Súčasne uplatnil výdavky spojené s administratívou v celkovej výške 36,54 €, a to za nákup softvérovej úpravy MZ 10 € dňa 29.05.2012, za nákup „2LHIHP6656AB-L01IJ 1 HP C BLACK“ dňa 09.06.2011 o 14.04 hod. (pravdepodobne toner) v cene 10,97 €, za nákup „30IHPC6656AQ-001IJHPC6656AE BLACK“ dňa 09.06.2011 o 15.01 hod. v hodnote 22,55 €, pričom mu súčasne bola odpočítaná hodnota vyššie označeného tonera, kúpeného o 14.04 hod. (v sume 10,97 €; v tejto položke žiadal aj o preplatenie xerox papiera v hodnote 3,99 € bez dokladu o jeho kúpe.

Žalobca taktiež žiadal o úhradu lekárskeho vyšetrenia na úradné účely v hodnote 15 € bez preukázania, kedy a kto mal také vyšetrenie vykonať. Nakoniec žiadal aj o odmenu za advokátsku radu v sume 30 €, ktorej preplatenie však taktiež nepreukázal.

Odvolací súd poukazuje na to, že trovy, ktoré žalobcovi vznikli v správnom konaní, nie je možné priznať v konaní súdnom. Keďže v konaní o žalobe proti právoplatnému rozhodnutiu žalovaného je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase rozhodovania žalovaného správneho orgánu (§ 250i ods.1 O.s.p.), trovy spojené so získaním lekárskeho správ o vyšetreniach v roku 2012 (ktoré žalobca namietal na pojednávaní krajského súdu dňa 14. novembra 2012), ani ostatné ním uplatňované trovy nie je možné považovať za trovy, účelne vynaložené na ochranu jeho práv v súdnom konaní (§ 250k ods.1 v spojení s § 142 ods.1 O.s.p.) a preto žalobcovi náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.